

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä 1 (11)
6.4.2018
Taltionumero
1606
Diaarinumero
5607/1/17

Asia Ympäristölupaa koskeva valitus

Valittaja Neste Markkinointi Oy

Päätös, jota valitus koskee

Vaasan hallinto-oikeus 16.10.2017 nro 17/0450/3

Asian aikaisempi käsittely

Lohjan ympäristö- ja rakennuslautakunta on päätöksellään 18.2.2016 (§ 11) hylännyt Neste Markkinointi Oy:n ympäristölupahakemuksen polttonesteiden jakeluaseman toiminnalle kiinteistöllä 444-407-5-105 osoitteessa Lohjanharjuntie 998.

Ympäristö- ja rakennuslautakunta on perustellut päätöstään muun ohella seuraavasti:

Kyseinen kiinteistö sijaitsee yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeällä Lohjanharjun I-luokan pohjaveden muodostumisalueella (Lohjanharju B, nro 0142851B). Kiinteistön hydrogeologiset olosuhteet ovat pohjaveden suojelun kannalta epäsuotuisat. Kiinteistön maaperä on kohteessa tehtyjen maaperätutkimusten perusteella hyvin vettä johtavaa hiekkaa 20 metrin syvyyteen saakka ja pohjavesi sijaitsee noin 19–20 metrin syvyydessä maanpinnasta. Lähin vedenottamo sijaitsee kohteesta noin 800 metriä pohjois-koilliseen ja vedenottamon suojavyöhyke kulkee kiinteistön itärajaa pitkin. Toinen vedenottamo sijaitsee kohteesta noin 1 200 metriä lähteen. Vaikka pohjaveden virtaussuunta on arvioitu olevan etelän-kaakon suuntaan, ei kuitenkaan varmuudella voida sanoa, kuuluuko kyseinen jakeluasema vedenottamoiden valuma-alueeseen. Lisäksi on huomioitava myös koko pohjavesialue ja mahdollisuudet tehdä sille uusia vedenottamoita myöhemmässä vaiheessa.

Hakemuksessa ei ole esitetty erityisen painavia syitä, jotka puoltaisivat yleisen tarpeen kannalta tärkeän luonnonvaran käyttökelpoisuuden ja turvallisuuden uhraamisen polttoaineen jakelun mahdollistamiseksi nykyisellä paikallaan. Polttoainehuolto on mahdollista järjestää myös pohjavesialueen ulkopuolelta käsin. Vaikka jakeluaseman uusimisessa käytettävä maaperän ja pohjaveden suojaustekniikka edustaa hyvää suojaustasoa, ei hakemuksen perusteella voida ehdottoman varmasti päätellä, onko suojausjärjestelmät mahdollista toteuttaa sellaisella huolellisuudella, että niiden toimivuus varmasti toteutuisi esitetynlaisesti.

Lohjan ympäristö- ja rakennuslautakunta on katsonut, että polttonesteiden varastointi ja käsittely muodostavat kiinteistöllä pohjaveden pilaantumisriskin, jota ei voida alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteissa riittävän tehokkaasti ehkäistä asiassa esillä olleilla tai muillakaan hakemuksen pohjalta arvioitavissa olevilla suojaustoimenpiteillä taikka luvassa annettavilla, minimivaatimuksia ankarammilla lupamääräyksillä. Koska ympäristönsuojelulain (86/2000) 8 §:ssä tarkoitettu pohjaveden pilaa-miskiellon vastainen seuraus on aina ympäristöluvan myöntämisen ehdoton este, ei edellytyksiä ympäristöluvan myöntämiselle ole.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Vaasan hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Neste Markkinointi Oy:n valituksen ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätöksestä.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään muun ohella seuraavasti:

Sovellettavia oikeusohjeita ja lain esityöt

Uusi ympäristönsuojelulaki (527/2014) on tullut voimaan 1.9.2014. Mainitun lain 229 §:n mukaan tällöin hallintoviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä ollut asia käsitellään ja ratkaistaan, mikäli uuden lain voimaantulo- ja siirtymäsäännöksistä ei muuta johdu, vanhan ympäristönsuojelulain (86/2000) säännösten mukaisesti.

(= = =)

Ympäristönsuojelulain 4 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että menetellään toiminnan laadun edellyttämällä huolellisuudella ja varovaisuudella ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä otetaan huomioon toiminnan aiheuttaman pilaantumisen vaaran todennäköisyys, onnettomuusriski sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden vaikutusten rajoittamiseen (*varovaisuus- ja huolellisuusperiaate*).

Ympäristönsuojelulain 41 §:n 1 momentin mukaan ympäristölupa myönnetään, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Pykälän 2 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muutokset sekä luvan myöntämisen edellytykset. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Ympäristönsuojelulain 42 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa 1) terveystahaitta, 2) merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, 3) ympäristönsuojelulain 7–9 §:ssä tarkoitettua kiellettyä seurausta, 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta. Pykälän 2 momentin mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Sijoittamisessa on lisäksi noudatettava, mitä 6 §:ssä säädetään.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja että pilaantuminen voidaan ehkäistä. Pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon 1) toiminnan luonne ja pilaantumisen todennäköisyys sekä onnettomuusriski, 2) alueen ja sen ympäristön nykyinen ja tuleva, oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset sekä 3) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n 2 momentin osalta hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa (hallituksen esitys ympäristönsuojelu- ja vesilainsäädännön uudistamiseksi 84/1999 vp) on todettu muun muassa, että sijoituspaikan hyväksyttävyyteen vaikuttaisi mahdollinen toimintaan liittyvä onnettomuusriski. Esimerkiksi polttonesteiden jakeluasemaan voi liittyä erityinen riski, jos se sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n 1 momentin mukaan ainetta tai energiaa ei saa panna tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjavesi voi käydä terveydelle vaaralliseksi tai sen laatu muutoin oleellisesti huonontua, 2) toisen kiinteistöllä oleva pohjavesi voi käydä

terveydelle vaaralliseksi tai kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää taikka 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaisi loukata yleistä tai yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*).

Edellä mainitussa hallituksen esityksessä on muun muassa mainittu, että ympäristönsuojelulain 8 §:ssä oleva pohjaveden pilaamiskielto säännös vastaisi entistä vesilain 1 luvun 22 §:ää. Pohjaveden pilaamiskiellon vastaiselta toiminnalta ei edellytettäisi konkreettisen pilaantumisen aiheutumista.

Toiminnan laatu ja sijainti

Hakemuksen mukaan kyse on olemassa olevasta jakeluasematoiminnasta, jota on harjoitettu Lohjalla osoitteessa Lohjanharjuntie 998 vuodesta 1972 lähtien. Toiminnalla on Lohjan ympäristölautakunnan 17.4.1997 § 62 myöntämä ympäristölupamenettelylain mukainen ympäristölupa. Hakemuksen mukaan kohteessa on tarkoitus jatkaa polttonesteiden myyntiä henkilöliikennettä palvelevalla automaattiasemalla ja raskasta liikennettä palvelevalla automaattiasemalla. Toiminnassa olevan aseman maaperäsuojaukset on tarkoitus parantaa ja maaperän suojaamisen kannalta kriittiset laitteet ja asennukset on tarkoitus uusien siten, että suojausratkaisut edustavat parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Kyseessä oleva kiinteistö sijaitsee Lohjanharjun yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella ja sen varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella. Asiakirjoista saatavan selvityksen mukaan kohdekiinteistön maaperä on kohteessa tehtyjen maaperätutkimusten perusteella hyvin vettä johtavaa hiekkaa 20 metrin syvyyteen saakka. Pohjavesi sijaitsee noin 19–20 metrin syvyydellä maanpinnasta. Lähin vedenottamo sijaitsee kiinteistöstä pohjois-koilliseen noin 800 metrin etäisyydellä. Vedenottamon suojavyöhyke kulkee kiinteistön itärajaa pitkin. Kiinteistöstä noin 1 200 metriä länteen sijaitsee toinen vedenottamo.

Luvan myöntämisen edellytykset

Neste Markkinointi Oy on muutoksenhakuvaiheessa antamansa vastaselityksen yhteydessä toimittanut hallinto-oikeuteen jakeluasemaa koskevan muutetun rakennepiirustuksen ja riskinarvion. Lähtökohtana on, ettei hakemusta voida muuttaa enää muutoksenhakuvaiheessa. Muutettu hakemus edellyttää kokonaan uutta ympäristölupamenettelyä ja lupaharkintaa. Hallinto-oikeus ei siten voi ensi asteena ratkaista lupa-asiaa muutetun hakemuksen pohjalta. Kun lisäksi otetaan huomioon nyt kyseessä olevan asian käsittelyn kokonaiskesto ja jakeluaseman sijainti tärkeällä

pohjavesialueella, ei asiaa ole myöskään syytä palauttaa lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeus on arvioinut asiaa sen ympäristölupahakemuksen perusteella, jota valituksenalainen päätös koskee.

Hakemuksessa on kyse toiminnassa olevasta polttonesteiden jakeluasemasta, jolla ei ole aikaisempaa ympäristönsuojelulain nojalla myönnettyä ympäristölupaa. Ympäristönsuojelulain kannalta asiassa on kyse kokonaan uudesta luvasta. Ympäristölupaharkinnassa hanketta arvioidaan uuden polttonesteiden jakeluaseman sijoittamisena kyseiselle alueelle. Siten toiminnan ympäristövaikutukset arvioidaan ympäristönsuojelulain vaatimusten mukaisesti.

Ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ratkaistaan tapauskohtaisen lupaharkinnan perusteella. Toiminnan sijoituspaikkaa valittaessa on toiminnan luonteen ja pilaantumisen todennäköisyyden lisäksi otettava huomioon myös onnettomuusriski, muun muassa tulipalon ja räjähdysvaaran vaara.

Kun otetaan huomioon ympäristönsuojelulain 42 §:n 1 momentin 3 kohta, on ympäristönsuojelulain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu pohjaveden pilaamiskiellon vastainen seuraus aina ympäristöluvan myöntämisen ehdoton este. Pohjaveden pilaamiskielto koskee kaikkea maaperässä olevaa, ympäristönsuojelulain 8 §:n 1 momentissa suojattua pohjavettä eikä ainoastaan vedenottamoiden alueiden pohjavettä.

Pohjaveden pilaamiskielto sisältää vaaran aiheuttamisen kiellon, eikä toiminnan tarvitse aiheuttaa konkreettista pilaantumista ollakseen pohjaveden pilaamiskiellon vastaista. Ympäristönsuojelulain säännökset ja lain perustelut huomioon ottaen polttonesteiden jakeluaseman sijoittaminen tärkeälle pohjavesialueelle ei edellä lausuttuun nähden ole mahdollista ilman poikkeuksellisia perusteita, joiden vallitessa pohjaveden pilaantumisriski on riittävästi suljettu pois. Luvan hakija ei ole esittänyt tällaisia poikkeuksellisia perusteita.

Hallinto-oikeus on katsonut, että asiakirjojen perusteella ei ole voitu riittävän luotettavasti päätellä, ovatko jakeluaseman suojaustoimenpiteet, vaikka ne yleisesti vähentävätkin pilaantumisriskiä, riittävän tehokkaita estämään jakeluasematoiminnan haitallisia vaikutuksia edellä tarkoitettulle tärkeälle pohjavesiesiintymälle.

Pohjaveden pilaantumisriski on mahdollisissa onnettomuus- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa vielä suurempi. Poikkeuksellisista tilanteista, joissa polttoainepäästöjä voi kulkeutua jakeluasema-alueen ulkopuolelle, aiheutuvaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei ole riittävästi arvioitu kyseessä olevan sijoituspaikan ja sen ympäristön olosuhteissa.

Pilaantumisriskiä lisää tässä tapauksessa jakeluaseman sijainti pohjaveden muodostumisalueella ja alueen hyvin vettä johtava ja läpäisevä maaperä.

Pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei voida alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteissa ehkäistä riittävän tehokkaasti asiassa esillä olleilla suojaustoimenpiteillä. Näin ollen ympäristönsuojelulain 42 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut luvan myöntämisen edellytykset ovat puuttuneet. Haettua ympäristölupaa ei siten ole voitu ympäristönsuojelulain 41 §:n 1 momentti huomioon ottaen myöntää.

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Neste Markkinointi Oy on valituksessaan vaatinut, että Vaasan hallinto-oikeuden ja Lohjan ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätökset ensisijaisesti kumotaan siltä osin kuin niillä on hylätty hakijan ympäristölupahakemus ja että ympäristölupa myönnetään hakemuksen mukaisesti. Toissijaisesti asia on palautettava lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Vaatimustensa tueksi *Neste Markkinointi Oy* on esittänyt muun ohella seuraavaa:

Hallinto-oikeus on ratkaissut lupahakemuksen ottamatta huomioon hakijan esittämää selvitystä. Hakija on esittänyt vastaselityksessään hallinto-oikeudelle täydennyksen polttonesteen jakeluaseman rakenteeseen ja toiminnasta laaditun riskinarvion. Hallintolainkäyttölain 27 §:n 2 momentin mukaan valittaja saa valitusajan päättymisen jälkeen esittää uusia perusteita vaatimuksensa tueksi, jollei asia sen johdosta muutu toiseksi. Valituksen täydennyksen johdosta asia ei ole muuttunut toiseksi, vaan kyse on teknisistä muutoksista rakenteisiin, jotka olisi toteutettu myös silloin, jos lupa olisi myönnetty hakemuksen mukaisesti. Hallintoprosessin aikana on mahdollista esittää sekä uutta tosiasiaselvitystä että uusia oikeudellisia argumentteja, jotka tukevat valituksessa esitettyä. Toissijaisesti asia olisi tullut palauttaa lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi uuden selvityksen vuoksi.

Ympäristöministeriön 22.2.2017 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille lähettämän ns. JAPO-kirjeen (Polttonesteiden jakeluasemien sijoittuminen pohjavesialueille, YM 7/401/2016) mukaan pohjavesialueella sijaitsevan jakeluaseman ympäristölupaharkinnassa tulee huomioida tapauskohtaisesti jakeluaseman olosuhteet sekä riskienhallinta. Voimassa oleva lainsäädäntö ei aseta ehdotonta estettä jakeluaseman sijoittamiselle pohjavesialueelle. Jakeluaseman sijoittaminen pohjavesialueelle edellyttää erityistä syytä sekä pilaantumisriskien hallintaa toiminnallisoin keinoin ja teknisoin ratkaisuin. Pohjaveden pilaamiskielto ei estä sellaista

toimintaa, josta aiheutuva pohjaveden pilaantumisen riski on asianmukaisen, sijoituspaikan ja sen ympäristön olosuhteet huomioon ottavan riskinarvioinnin mukaan merkityksellisen tai hyvin pieni.

Lainsäädäntö ei edellytä toiminnan absoluuttista riskittömyyttä eikä pohjaveden pilaamiskieltoa aineen vähäisen määrän päästämistä pohjaveteen, kun päästöstä ei aiheudu pohjaveden laadun heikkenemistä. Neste Markkinointi Oy on esittänyt kohdekohtaisen riskinarvion, jonka mukaan toiminta ei aiheuta merkityksellistä pohjaveden pilaantumisen riskiä edes onnettomuustilanteissa.

Uusien rakennepiirustusten mukaisesti jakelualueiden ja täyttöpaikan päällysteet tehdään tiiviistä betonista, ja betonin alle asennetaan 1,5 millimetrin paksuinen HDPE-muovikalvo. Muovikalvon päälle tuleva vesi sekä jakelualueiden ja täyttöpaikan hulevedet viemäroidään 1-luokan öljyn- ja bensiininerottimen kautta kiinteistölle asennettavaan maanalaan 15 m³:n umpisäiliöön. Öljyn- ja bensiininerotin varustetaan elektronisella reaaliaikaisella hälytysjärjestelmällä. Asennettavat viemäriputket ovat 2-vaippaisia öljyn- ja bensiininerottimelle saakka, ja erottimella on vuotohälytysjärjestelmä, joka on ympärivuorokautisessa valvonnassa. Jakelualueiden ja täyttöpaikan viemärit kaivoineen asennetaan alemman (2 millimetrin HDPE-kalvon sekä bentoniittimattojen) ns. toissijaisen tiivistysrakenteen yläpuolelle. Jakelualueita ja täyttöpaikkaa ympäröivän liikennealueen hulevedet viemäroidään erilliseen umpisäiliöön, johon kertyvät vedet käsitellään niiden laadun edellyttämällä tavalla. Lisäksi poikkeustilanteiden varalta betonin reunoille tehdään asfaltista korotukset, jolloin muodostuu suoja-allas aseman jakelualueelle sekä varastosäiliöiden täyttöpaikalle.

Asfalttikorotuksella pystytään ehkäisemään pohjaveden pilaantumisen vaara myös erittäin epätodennäköisessä säiliöauto-onnettomuudessa aseman alueella. Uusi rakenne estää vakavan onnettomuustilanteen aiheuttaman polttoainepäästön joutumisen aseman suojatun alueen ulkopuolelle. Allastukset yhdessä umpisäiliön kanssa varmistavat, että suurimmatkin realistisesti kuviteltavissa olevat polttonestevuodot voidaan ottaa onnettomuustilanteissa talteen. Toissijainen suojarakenne varmistaa, että kaksoisvaippasäiliöiden tai -putkistojen vuoto-tilanteissaakaan maaperään ei kulkeudu merkityksellisiä määriä polttonesteitä.

Pohjavesialueelle sijoittuvilla jakeluasemilla esitetyn erityisrakennemallin toimivuudesta tehdyn riskinarvion 20.1.2014 perusteella jakeluasemastandardin SFS 3352 mukaisen jakeluaseman alueella tapahtuvan säiliöauton onnettomuuden tai poltonestesäiliön täytön yhteydessä tapahtuvien vahinkojen seurauksena aiheutuvat päästöt suojaamattomaan maaperään ovat hyvin epätodennäköisiä ja pohjaveden pilaantumisen riski on merkityksellisen.

Golder Associates Oy:n arvioinnin 20.3.2013 mukaan kaksi kerrosta bentoniittimattoa vastaa metrin paksuista luonnonsavikerrosta.

HDPE-kalvon pitkäaikaiskestävyyttä on tarkasteltu Minna Leppäsen lausunnossa. Kalvo kestää laajan tutkimusaineiston perusteella hapettumatta lähes 500 vuotta, joten sen käyttöikä selvästi ylittää jakeluaseman tavanomaisen elinkaaren. Tiivistyskalvon tehokuutta voidaan lisätä käyttämällä yhdistelmärakennetta, jolloin kalvon yksittäisen vauriokohdan vaikutus suojauksen tehokkuuteen ei ole yhtä merkittävä. Tutkimusten mukaan yhdistelmä rakenne on tuhansia kertoja tehokkaampi kuin kalvo yksinään.

Esko Rossi Oy:n tutkimuksen 11.12.2015 perusteella VOC-yhdisteiden kulkeutuminen diffuusion vaikutuksesta toissijaisen suojarakenteen läpi ei osoittautunut merkitykselliseksi pohjaveden laatua vaarantavaksi tekijäksi.

Pienten nopeuksien vuoksi säiliöauton rikkoutumista liikenneonnettomuuden vuoksi ei voida pitää realistisena mahdollisuutena. Päälystetyille alueille vuotaneita öljyjä tai polttonesteitä ei voi kulkeutua päälysteen reunan yli pohjavesialueen maaperään rankkasateidenkaan yhteydessä. Auraslumet varastoidaan asfalttikorotuksen sisään jäävällä päälystetyllä alueella, josta sulamisvedet kulkeutuvat hulevesiviemäriin ja edelleen umpisäiliöön.

Jakeluasemaa koskevassa kohdekohtaisessa riskinarviossa 6.10.2016 ei todettu sellaisia realistisia tilanteita, joissa polttonestettä voisi päästä suojaamattomille alueille tai merkityksellisiä määriä polttonestettä voisi kulkeutua maaperään. Erityisrakennemallin mukaisella jakeluasemalla suojatulla alueella tapahtuvista polttoneste- tai öljyvuodoista ei voi kulkeutua haitta-aineita pohjaveteen niin, että niillä olisi haitallinen vaikutus pohjaveden laatuun. Pohjaveden pilaantumisriskiä ei aiheudu jakeluasemalla edes erittäin epätodennäköisessä vahinkotapauksessa. Toiminnan jatkamiselle nykyisellä paikalla on erityisiä syitä ja luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Lohjan vetovoimalautakunnan lupajaosto kunnan nykyisenä ympäristön-suojeluviranomaisena on antanut lausunnon, jonka mukaan valitus tulee hylätä kokonaisuudessaan.

Lohjan ympäristöterveyspalveluille on varattu tilaisuus antaa lausunto.

Neste Markkinointi Oy on antanut vastaselityksen, jonka mukaan hakijan oikeusturva edellyttää, että päätöstä tehtäessä on otettava huomioon hallinto-oikeudelle annetut lisäselvitykset. Hakijan on tarkoitus ottaa käyttöön erityisrakennemalli 7:n mukaiset ratkaisut, ja lupamääräykset voidaan asettaa sen mukaisesti. Lupahakemuksen jättämisen aikana vuonna 2012 mallia ei ollut käytettävissä. Riskinarvio osoittaa, että pilaantumisen riski on suljettu pois ja ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa. Lupa-asia on vähintään palautettava lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi ja luvan myöntämiseksi.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian. Valitus hylätään. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muuteta.

Perustelut

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 35 §:n 2 momentin mukaan lupahakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Luvan hakijan vastuulla on siten esittää tarvittava selvitys, jonka perusteella voidaan ympäristönsuojelulain 41 §:n mukaisesti arvioida, ovatko luvan myöntämisen edellytykset lain 42 §:n mukaisesti olemassa ja minkälaisia määräyksiä lupaan on tarpeen asettaa. Lupaviranomainen ja muutoksenhakutuomioistuimet voivat pyytää hakijalta lisäselvitystä ja hankkia omaaloitteisestikin selvitystä luvan edellytysten ja sisällön kannalta merkityksellisistä seikoista. Luvan hakijalla on kuitenkin aina tästä riippumatta ensisijainen vastuu osoittaa luvan edellytysten käsilläolo.

Koska lupahakemusta on muutoksenhakuvaiheessa muutettu eikä hallinto-oikeuden toimivaltaan tuomioistuimena kuulu ensi asteena ratkaista lupa-asiaa muutetun hakemuksen pohjalta, on Vaasan hallinto-oikeus voinut ratkaista asian alkuperäisen lupahakemuksen perusteella ottamatta asian ratkaisun pohjaksi *Neste Markkinointi Oy*:n vastaselityksensä ohessa toimittamaa muutettua rakennepiirustusta ja riskinarviota.

Kun otetaan huomioon myös asian käsittelyn kokonaiskesto sekä se, mitä Vaasan hallinto-oikeus on lausunut luvan myöntämisen edellytyksistä kyseessä olevalla sijoituspaikalla, on hallinto-oikeus voinut ratkaista asian palauttamatta sitä lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Kun lisäksi otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Kari Kuusiniemi
oikeusneuvos

Hannu Ranta
oikeusneuvos

Mika Seppälä
oikeusneuvos

Kari Tornikoski (t)
oikeusneuvos

Jaakko Autio
oikeusneuvos

Jukka Horppila
ympäristöasiantuntijaneuvos

Seppo Rekolainen
ympäristöasiantuntijaneuvos

Päivi Korkeakoski
Asian esittelijä, oikeussihteeri

Jakelu

Päätös Neste Markkinointi Oy, oikeudenkäyntimaksu 500 euroa
Jäljennös Vaasan hallinto-oikeus
Lohjan vetovoimalautakunnan lupajaosto
Lohjan ympäristöterveyspalvelut
Lohjan kaupunginhallitus
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Suomen ympäristökeskus
Ympäristöministeriö